

Årsmelding 2022

Kirkelig Dialogsenter Bergen

Innhold

Året som har vært	2
Mål for KDB	2
Organisering	2
Styret i 2022	3
Ansatte	3
Arbeidsmiljø	3
Økonomi og regnskap	3
Aktiviteter	3
Spør 1: Interreligiøs dialog	4
Inter	4
8.mars gudstjeneste	4
Mangfoldsbyen	5
Trosvandring	5
Spør 2: Dialogsenter for nyreligiøsitet og kontemplasjon	5
Meditasjonskveld «Pusterom»	5
Temasamlingene / kurset "troen i møtet mellom øst og vest"	5
Yogagudstjeneste	5
Alternativmessen	6
Annet	6
Nettverksbygging	6
Workshop «Veikryss»	6
Oppsummering	6

Året som har vært

2022 har vært preget av gjenåpningen etter to år med pandemi. Kirkelig Dialogsenter Bergen (KDB) har merket en økt oppslutning om fysisk tilstedeværelse ut over året, men det er fortsatt langt i fra samme deltagelse som før pandemien. Det har vært en opplevelse av stor glede over fysiske møter, konferanser og seminarer igjen på kryss av tro og livssyn. Ønsket om å samarbeide og ha dialog er stor i Bergen, det ble det gode oppmøte under Mangfoldsbyen et vitnesbyrd om. Mange av temaene som samfunnet strever med merkes også hos tros- og livssynsamfunnene, selv på tema der man kanskje ikke trodde tro og livssyn hadde en betydning. Verdenssamfunnet er ved utgangen av 2022 preget av et svært polarisert politisk klima i flere land, krigen i Ukraina, tydeligere klimaendringer, samt en økonomisk krise som bekymrer mange. Drapene, og drapforsøkene av homofile i Oslo i juni 2022 satte også et sterkt preg på året. Totalt ser vi en forsterket negativ utvikling som går på opplevelsen av nasjonal og personlig sikkerhet, holdninger, konspirasjonsteorier, menneskerettigheter og et lite tolerant debattklima som innskrenker ytringsfriheten. Sosiale media (SoMe) er også av større bekymring som unges informasjonskilde. Vi understreker at slik verdensbildet nå ser ut er det viktigere enn på lenge å drive frem dialogarbeid, jobbe med å balansere informasjonsflyten fra usikre kilder, men også å møte menneskers åndelige lengsel.

KDB begynte dette året med den store jobben å arbeide frem en tydeligere strategi, og definere vår plass i det lokale dialogarbeidet i Bergen. Dette vil vi fortsette med utover i 2023. Gjennom året har vi hatt flere møtepunkter med de andre dialogsentrene i Norge, både fysisk og digitalt. Vi har også startet arbeidet med å diskutere hvem vi er som dialogsentre og dialogforum sett i forhold til andre dialogaktører på feltet, særlig i forhold til STL. Fremover vil vi jobbe mot en felles målformulering som skal knytte de kirkelige dialogsentrene i Norge tettere sammen.

Mål for KDB

Kirkelig dialogsenter Bergen vil gjennom samhandling, kontakt og dialog mellom ulike tros- og livssynssamfunn bidra til å bygge det livssyns åpne samfunnet, der prinsipp om likeverdighet, dypere forståelse og gjensidig respekt er grunnleggende.

KDB har disse visjonen for sitt arbeid

- Være et ressurs- og kompetansesenter innen feltet interreligiøs dialog for menigheter, kommuner, skoler, organisasjoner og privatpersoner.
- Utvikle og forsterke dialogen mellom Den norske kirke, samfunnet og andre tros- og livssynssamfunn.
- Bidra til at fordommer om hverandres tro og livssyn erstattes med kunnskap.
- Være pådriver, igangsetter og samarbeidspartner i etableringen av møteplasser tros- og livssynsdialog.
- Bidra til å bygge det livssyns åpne samfunn, der mangfold betraktes som berikende.
- Styrke og utvikle kirkens kontemplative praksis, og bidra til at menneskers kristne, spirituelle praksis får rom i kirken.

Organisering

KDB ble opprettet i 2011. Fra 01.01.2015 ble KDB etablert som en *forening*. KDB har i 2022 fire medlemmer: Bjørgvin bispedømme, Areopagos, Bergen Kirkelig Fellesråd og Bergen domkirke menighet. Disse oppnevner representanter til styret, og alle bidrar med driftsmidler som vist i regnskap for 2022.

Styret i 2022

- **Gudmund Waaler**, styreleder (nestleder november 2022 – årsmøtet 2023) - Bjørgvin bispedømme
- **Greta Gramstad** – nestleder (styreleder november 2022- årsmøtet 2023) - Areopagos
- **Astrid Fylling** - styremedlem - Bjørgvin bispedømme
- **Silje Kvamme Bjørndal** – styremedlem - Areopagos
- **Hans Jørgen Morvik** – styremedlem - Bergen Domkirke Menighet
- **Lars Kristian Stendahl Gjervik** – styremedlem - Bergen kirkelige fellesråd.

Det ble i 2022 avholdt 3 styremøter og årsmøte 26.02. Det har også vært 2 møter i AU. I AU sitter leder Gudmund Waaler og nestleder Greta Gramstad sammen med daglig leder.

Ansatte

Ida Marie Brandmo

Daglig leder 100% stilling fra 01.05.22

May Bente Matre

Daglig leder 100% stilling 01.01.22 – 01.03.22

Solveig Westermoen

Dialogmedarbeider 50% stilling

Nobukazu Imazu

Utleid fra Den Norske kirke til Dialogsenteret i 20% stilling.

Det var vakanse i stilling som daglig leder fra 01.03.22 – 01.05.22. Denne perioden var styre sammen med ansatte ansvarlig for drift.

Arbeidsmiljø

KDB har hatt en stabil personalgruppe siden mai 2022, og miljøet kan beskrives som godt. Solveig Westermoen har i mars og april hatt utvidet ansvar for driften på senteret i vakanse av daglig leder. Det har vært en felles samling i Drammen med de andre sentrene i Norge i september 2022. Dette var nyttig for arbeidet til senteret videre, og samarbeidet styrket ressursbruken mellom sentrene. Det er ønskelig med flere felles treff for 2023.

Økonomi og regnskap

Våren 2020 ble det inngått avtale med regnskapsfirmaet Økoplan, denne gjelder fortsatt for 2022. Elisabeth Lysaker er vår kontakt der. Dette samarbeidet har fungert godt og vi har brukt «Office Go» app til regninger. Regnskap og revisjon utføres av Forum-revisjon v/Eirik Hordvik.

Medlemmene i foreningen betaler et fast driftstilskudd en gang i året.

For å kunne drive virksomheten er senteret også helt avhengig av tilskudd fra offentlige og private aktører. I 2022 fikk senteret tilskudd fra Bergen kommune, Barne- og familiedepartement, Kirkerådet, Korskirkehjemmet, Stiftelsen Johanneskirken menighetshjem, samt noe fra kollekt. Virksomheten gikk i 2022 med -173.300,- i underskudd.

Aktiviteter

KDB sine aktiviteter er i hovedsak inndelt i to spor; interreligiøs dialog, og intern dialog med nyreligiøsitet og kontemplasjon. I løpet av året er det varierende søkelys på disse to sporene, men sett året under ett, har det vært en god fordeling mellom disse. Inter og festivalen Mangfoldsbyen

har hatt et stort fokus under spor 1, mens meditasjonskvelden Pusterom og temasamlingen «troens møte mellom øst og vest» har hatt hovedfokus under spor 2.

Spør 1: Interreligiøs dialog

Inter

INTER er KDBs gruppe for unge voksne i aldersgruppen 18-34 år. Prosjektet er todelt, der en del er faste dialogkvelder på månedlig basis i Dialogsenterets lokaler. Disse dialogkveldene er ment for deltakerne i INTER, men er også åpne for andre interesserte i samme aldersgruppe. Den andre delen er en forestilling om tro og livssyn, «Min tro», som vises for elever på videregående skoler, studenter på universitet og høyskole, konfirmantgrupper, samt andre arrangementer.

Forestillingen «Min tro»

Målet med dialogforestillingene er å gi elever, studenter og andre et møte med mennesker med ulike livssyn. Gjennom fortellinger blir tilskuerne kjent med fortellerne og får høre deres opplevelser med tro og livssyn. Tilskuerne får anledning til å stille spørsmål og målet er å bekjempe rasisme, redusere fordommer, øke bevisstheten om ulike religioner og kulturer og vise noe av det religiøse mangfoldet i dagens Norge. Forestillingen er knyttet opp mot kompetansemål i REL01-02, og tilbys gratis til opplæringsinstitusjoner. Deltakerne i INTER er involvert i forestillingen som fortellere, og får honorar for hver gjennomført forestilling. For å øke kvaliteten og sørge for at forestillingen til enhver tid er aktuell arrangerer vi en workshop i semesteret for fortellere, men dette har vi ikke lyktes med å få til i 2022.

I 2022 ble det avholdt *10 forestillinger* for ca. 1050 personer totalt, fordelt på NLA, Sælen Menighet, Loddefjord menighet, Olsvik videregående skole, Arna videregående skole, på Alternativmessen i Bergen, under festivalen Mangfoldsbyen og en forestilling under Bjørgvin bispedømmes unge leder kurs Veikryss.

Dialogkvelder

Høsten 2022 kunne vi gjenoppta dialogkvelder for unge voksne. Målet med dialogkveldene er å legge til rette for at unge voksne skal ha en trygg møteplass der de kan utvikle vennskap og dele opplevelser om tro og livssyn med andre. KDB ønsker å bruke dialog som metode for å redusere fordommer, bekjempe rasisme, styrke interreligiøs dialog, være en arena for vennskap, fellesskap og integrering, og gi unge voksne et språk for å snakke om tro og livssyn på en naturlig og åpen måte.

Dialogkveldene ble avholdt i lokalene til KDB én mandag i måneden med felles middag, samtale og dialogøvelser. Fordelingen av ungdom som har møtt har vært jevnt fordelt mellom muslimske og kristne. Aldersspennet har vært mellom 19-23.år. På det meste var det 8 oppmøtte og på det minste var det 4 oppmøtte.

Fordelingen av dialogkvelder med tema så slik ut:

- 26.september *Tro og identitet*
- 17.oktober *Vårt forhold til den/de andre*
- 21.november *Fordommer og rasisme*
- 19.desember *Juleavslutning – Hellighet og forestillingen.*

8.mars gudstjeneste

Gudstjenesten er satt opp som et lavterskeltilbud, med søkelys på solidaritet mot menneskeundertrykkelse. Selv om den ble markedsført kort tid i forveien var det godt oppmøte. Gudstjenesten setter søkelys på kvinners situasjon over hele verden.

Mangfoldsbyen

I år ble Mangfoldsbyen avholdt 10.-13.november. Dialogsenteret var medarrangør på dialogmiddagen der nesten 80 personer fra ulike tro- og livssynsamfunn var påmeldt. Interforestillingen «Min tro» ble vist med en påfølgende åpen samtale om tro og dialog. Vi samarbeidet også med Samarbeidsrådet for tro- og livssynssamfunn Bergen om åpne besøk «Trosvandring». Dialogsenteret avsluttet Mangfoldsbyen med en interreligiøs konsert «Håpets kappe» med Solveig Molland med band. Det var en konsert som kombinerte både kristne, muslimske og jødiske tradisjoner med folkemusikk under tema om fred og omsorg for vår jord. Vi fikk også til et samarbeid om å tenne «Fredsliset» i starten og slutten av festivalen, som et symbol på at vi står sammen om fred.

Trosvandring

Det er nødvendig å bidra til å bryte ned fordommer og skape mer toleranse i samfunnet. Da må vi ha mer kunnskap om levd religion og livssyn. Derfor arrangerer vi trosvandring som er åpne besøk til ulike tro- og livssynssamfunn i Bergen. Antallet på deltakerne var variert (4 – 13 stk). I desember ble det inngått en avtale med Samarbeidsrådet for tro- og livssynssamfunn Bergen om å arrangere dette sammen i 2023.

I 2022 arrangerte vi besøk til:

- St. Paul katolsk kirke (to ganger)
- Den ortodokse kirke
- Bergen moske
- Kristensamfunnet
- Det thai-buddhistiske templet (to ganger)
- Hindu-templet (to ganger)
- Bahá'í-samfunnet og
- Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige.

Spor 2: Dialogsenter for nyreligiøsitet og kontemplasjon

Meditasjonskveld «Pusterom»

Meditasjonssamling «Pusterom» er et lavterskeltilbud for alle som er interessert i stillhet og meditasjon. Vi arrangerte dette i Johannes kirken annen hver tirsdag. Kristen meditasjon handler om å være oppmerksom på Guds kjærlige nærvær stillhet. Noen trofaste dukker opp i samlingene, men mange nye var også innom høsten 2022, ikke minst studenter og unge voksne. Antallet på deltakerne var variert (5 – 12 stk).

Temasamlingene / kurset "troen i møtet mellom øst og vest"

I 2020 startet vi opp en spennende samtalegruppe i lokalene til dialogsenteret. Temaet for denne temasamlingen legger vekt på dialogen mellom kristendommen og buddhismen. Dialogprest Nobu ønsker å formidle noe av Østens visdom, for deltakerne i lys av kristendommens åndelige tradisjoner, og samtidig utfordre dem til å tenke over hvordan vi kan benytte dette til vår åndelige vekst som kristne her i Vesten. Vi legger spesielt stor vekt på dialogen mellom zen-buddhisme og kristendom. Samlingene består av undervisning og samtale. Antallet på deltakerne var variert (8 – 10 stk).

Yogagudstjeneste

Å kunne åpne kirken for flere har vært en motivasjon for dette prosjektet. Oppstarten av yogagudstjenester i Domkirken i Bergen fikk mye motstand fra oppstart med svært negative, hatefulle tilbakemeldinger. Dette avtok etter hvert og var nesten helt stilnet ved oppstart igjen i

september. Både daglig leder i Dialogsenteret på daværende tidspunkt, styreleder og sogneprest i Domkirken menighet bidro med støttende debattinnlegg i avisene. Dette har vært et samarbeid mellom dialogsenteret og Bergen domkirke menighet. Prestene May Bente Matre og Beate Lerdahl har delt på å holde gudstjenestene. Det ble avholdt totalt 10 yogagudstjenester med mellom 10 og 45 deltagere. Dette er blitt en suksess, og tilbakemeldingene etter en evaluering mai 2022 er svært positiv.

«Har gått mye på gudstjeneste tidligere i mitt liv. Men dette er unikt. Ekte, sant, rom for kroppen. Raust og rikt og verdig. Takk!» (sitat fra deltager vår 2022)

«Takk. Jeg elsker kirkerom og jeg elsker yoga. Men hadde aldri trodd det var mulig å forene disse! Vær så snill å fortsette!» (sitat fra deltager vår 2022)

Alternativmessen

7.-9.oktober var KDB, sammen Kirkens SOS, Godt nytt til stede på stand under hele messen. Det var tilbud om forbønn, velsignelse og samtale. Det ble hentet inn både gamle og nye frivillige, og tilbakemeldingene var at det var mange betydningsfulle samtaler disse dagene. Avisen dagen hadde også en positiv artikkel om messen der også daglig leder ved KDB var intervjuet.

Annet

Nettverksbygging

Etter oppstart har daglig leder forsøkt å sette opp en paneldialog på Litteraturhuset med tematikk «Skeiv og troende». I utgangspunktet stilte flere trossamfunn seg veldig positive til dette, og det er de fortsatt, men det å ha en slik interreligiøs samtale offentlig har vist seg å være vanskelig. Daglig leder har hatt møte med alle, og vil fortsette disse samtalene for å ha et arrangement ved en senere anledning.

Det har også vært samtaler mellom dialogsenteret og mulige samarbeidspartnere fremover. Dette inkluderer ulike trossamfunn og andre frivillige organisasjoner som jobber innenfor samme feltet.

Workshop «Veikryss»

Under Veikryss (Seminar for ungdomsledere i Bjørgvin) fikk vi anledningen til å vise Interforestillingen «Min tro». Etter kom det mange gode spørsmål fra ungdommene som ble godt besvart. Vi holdt også to workshoper i forlengelse av Interforestillingen med tematikk «Ungdom og religiøsitet i dialog». Som følge av dette har vi nå fått en fast plass på disse samlingene fremover.

Oppsummering

Året som har vært har vært positivt for senteret i form av godt arbeidsklima, gode tilbakemeldinger, mer samarbeid med andre tro og livssynssamfunn og andre organisasjoner, mulighet å åpne for fysiske møter, holde kurs og bidra til å åpne kirken for flere.

Det store underskuddet fra 2022 er svært krevende for senteret, og styrets stab tar dette på alvor og arbeider med en strategisk plan videre.

Videre vil nettverksbyggingen både interreligiøs, men også økumenisk, være svært viktig for 2023. Det er viktig at KDB finner sin plass tydelig i det lokale dialogarbeidet i Bergen, og både ansatte og styret er svært engasjerte og positive til å videre skape plattformer for å ta de vanskelige samtalene.

Ida Marie Brandmo, daglig leder

Adresse: Kong Oscars Gate 90A. 5018 Bergen
Telefon: 41 17 41 93
E-post: KDB@kirkeligdialogsenter.no

Org nr: 914 536 367
Nettside: Kirkeligdialogsenter.no/bergen

Styret for Kirkelig Dialogsenter Bergen

Bergen mars, 2023